

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets schoollocatie Eexterveen

projectnummer: P000337

Onderwerp: Beknopte natuurtoets schoollocatie Eexterveen

Datum: 04-05-2022

Inleiding

KADER

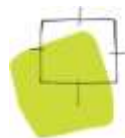
De initiatiefnemer wil een nieuwe basisschool met sportvelden realiseren op een sportveld in Eexterveen. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen aan de natuurwet en regelgeving is een beknopte natuurtoets uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 16 juni 2021 en 20 april 2022 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek op 16 juni 2021 waren: licht bewolkt, droog, circa 23 °C en een zwakke wind. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek op 20 april waren: onbewolkt, droog circa 11 °C en een zwakke wind.

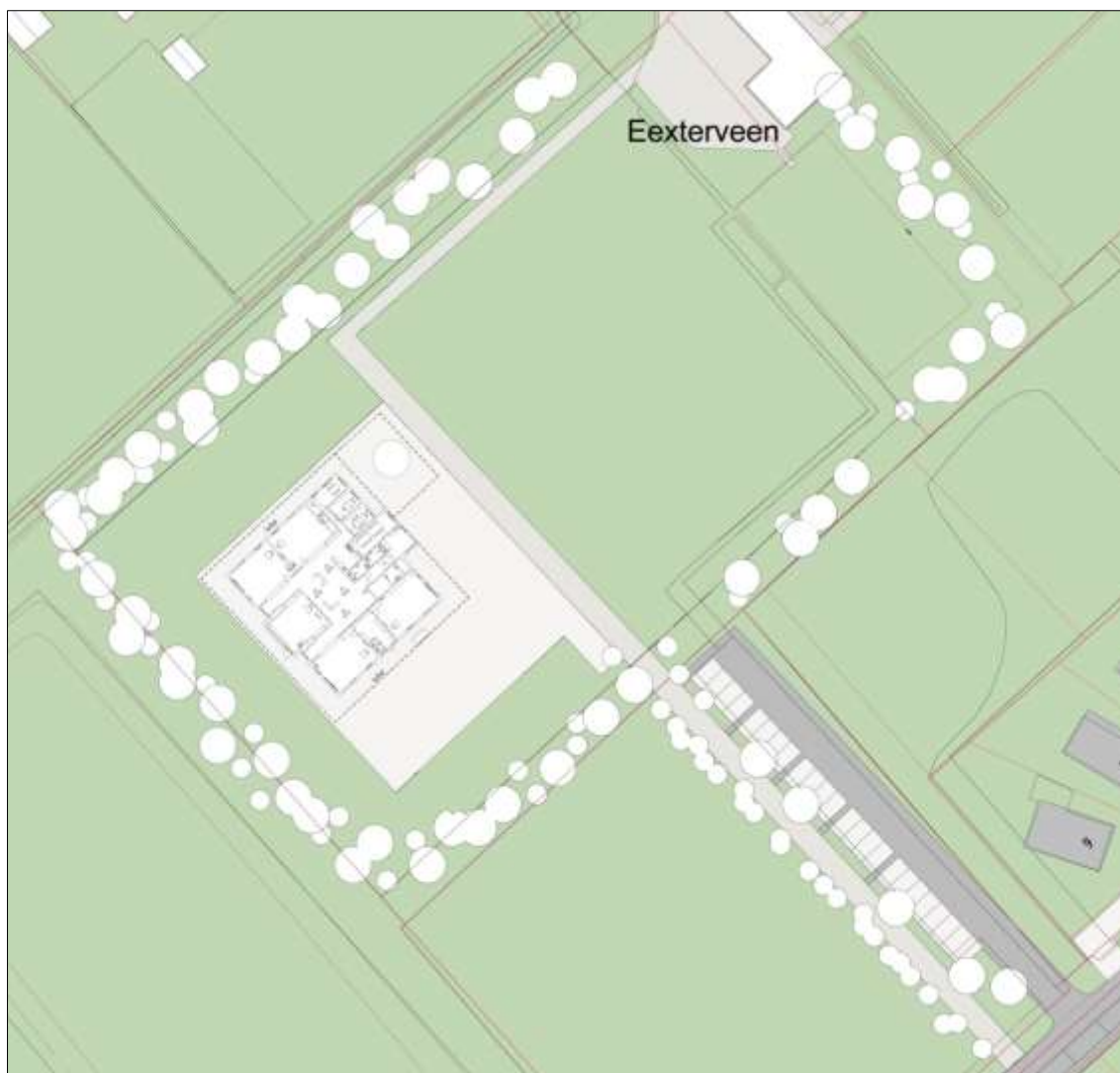
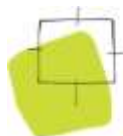
PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied ligt aan de zuidwestzijde van Eexterveen. Het plangebied betreft grotendeels een sportveld dat aan drie zijden omzoomd is door bomen. Op dit sportveld is ook een beachvolleybalveld aanwezig. Aan de zuidzijde ligt een parkeerterrein (figuur 1). Een deel van het plangebied is verhard en in gebruik als schoolplein. Er is geen permanent oppervlaktewater of bebouwing aanwezig. Er staat alleen een container in de noordoostelijke hoek. Toegang tot het sportveld is mogelijk vanaf de Zandvoorterweg en Dorpstraat, hier is een parkeerplaats. Aan de westzijde van de parkeerplaats is een relatief jong bos aanwezig. De plannen bestaan uit de bouw van een school met sportvelden binnen de blauwe omgrenzing van figuur 1 en herinrichting van het parkeerterrein (figuur 2). Voor deze toets gaan we er vanuit dat een strook jonge bomen van circa 700 m² langs de parkeerplaats gekapt zal worden ten behoeve van een pad. Daarnaast zal grond worden vergraven en vegetatie verwijderd.

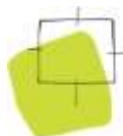

Figuur 1. Locatie waarbinnen de school kan komen (blauw) en het parkeerterrein voor de school (rood); bron: schetsen voor de schoollocatie in Eexterveen.

Figuur 2. Voorlopige inrichting schoollocatie Eexterveen 24 februari 2022

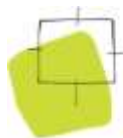
Ruimte voor de leefomgeving

Foto's 1 t/m 4. Impressie van het plangebied op 16 juni 2021. Linksboven de parkeerplaats en toegang naar het sportterrein vanaf de Zandvoorterweg. De overige foto's zijn een impressie van het sportveld.

Foto's 5 en 6. Impressie van het bosje ten westen van de parkeerplaats op 20 april 2022

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de waarnemingen van de laatste vijf jaar in de Nationale Database Flora en Fauna ¹ (© NDFF 21 juli 2021 12:09:04) blijkt dat binnen een straal van één kilometer rond het plangebied een aantal beschermde diersoorten aanwezig zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten en zoogdieren.

Het grasland in het plangebied is kort gemaaid speelgras en bestaat voornamelijk uit algemene grassoorten met witte klaver. Rondom het grasveld staan zomereiken en zwarte elzen. Het jonge bos bestaat uit onder andere uit eik, berk, lijsterbes en esdoorn. Deze soorten duiden op matig voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en vanwege de voedselrijkdom en het ontbreken van waarnemingen (NDFF) ook niet te verwachten.

Uit de omgeving van het plangebied zijn een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde soorten bekend, zoals diverse roofvogels en uilen, gierzwaluw en huismus. In de bomen rondom het grasveld en in het bosje zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen die van vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen zijn. Mogelijk kunnen soorten als sperwer en buizerd af en toe foerageren in het plangebied. Voor deze soorten vormt het grasveld en de parkeerplaats echter hooguit marginaal geschikt foerageergebied.

Het is zeer onwaarschijnlijk dat vogels zullen broeden op het grasveld, vanwege het intensieve gebruik en maaibeheer. In de aangrenzende bomen kunnen wel soorten als merel of houtduif broeden. De nesten van deze soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

¹ Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

In de bomen direct rondom het plangebied en in het jonge bosje zijn geen scheuren, holtes of loszittende schors aangetroffen waar vleermuizen hun verblijfplaats kunnen hebben. De aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kan hierdoor uitgesloten worden. Het plangebied kan wel een onderdeel vormen van het foerageergebied van vleermuizen die in open gebieden kunnen foerageren, zoals gewone dwergvleermuis. De bomenrijen rondom het plangebied kunnen onderdeel vormen van een vliegroute voor vleermuizen.

Het grasland in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende egel en haas (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen.

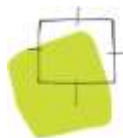
In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde steenmarter, bever en otter (NDFF) bekend. In het bosje is langs een van de paden een stapel takken aanwezig. Deze is echter ongeschikt voor een steenmarterverblijfplaats, vanwege de hoge mate van verstoring die hier al aanwezig is en doordat de omvang van de hoop te klein is voor steenmarter.

Houtstapels of takkenrillen, die wel als verblijfplaats door steenmarters kunnen worden benut, zijn niet aanwezig in het plangebied, waardoor het plangebied geen verblijfplaatsen biedt voor steenmarter. Hooguit foerageert de steenmarter in de bosranden rondom het plangebied. Door het ontbreken van watergangen in en direct om het plangebied kan het voorkomen van bever en otter ook uitgesloten worden.

Uit de NDFF komen geen waarnemingen van de grote bosmuis naar voren binnen 1 kilometer van het plangebied. De bosranden langs het sportveld met de takkenhoop zijn echter wel geschikt als leefgebied of verblijfplaats voor deze soort. Hier zijn ook grote oudere bomen aanwezig waar bij de wortels nesten gemaakt kunnen worden². Het jonge bosje biedt, door de afwezigheid grote bomen, struiken en dekking geen geschikte verblijfplaatsen of leefgebied voor deze soort.

Het grasland vormt, door het ontbreken van oppervlaktewater in de directe omgeving, maar marginaal geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker. Voor deze soorten geldt in de provincie Drenthe een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied (NDFF) en bovendien ontbreekt geschikt landbiotoop en/of voortplantingsbiotoop voor niet-vrijgestelde soorten.

² <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten/grote-bosmuis>

Beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving van het plangebied (NDFF) en het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Negatieve effecten op vleermuisverblijfplaatsen en jaarrond beschermde nesten van vogels kunnen uitgesloten worden.

Het plangebied zal naar verwachting niet volledig ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die regelmatig in open gebied foerageren. Bij uitvoering van het plan wordt het plangebied naar verwachting minder geschikt als foerageergebied voor buizerd en sperwer, soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Door de plannen gaat echter geen belangrijk foerageergebied verloren, want het plangebied vormt hooguit een zeer klein en marginaal onderdeel van het foerageergebied van buizerd en vleermuizen. In de directe omgeving is in ruime mate alternatief en hoogwaardiger foerageergebied aanwezig voor deze soorten. Een negatief effect op sperwer, buizerd of vleermuizen door verlies van foerageergebied is niet aan de orde.

Negatieve effecten op een eventuele vliegroute van vleermuizen kunnen voorkomen worden door lichtuitstraling op de bommenrij te vermijden tijdens de bouw en gebruiksfase. Mocht dit niet te vermijden zijn dan is nader onderzoek nodig om het gebruik van de bommenrij als vliegroute in kaart te brengen.

Voor de overige vogelsoorten, zonder jaarrond beschermd nest, geldt dat, indien werkzaamheden aan vegetatie tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Om vernietiging van in gebruik zijnde nestplaatsen te voorkomen, dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen of dient voorafgaand aan de werkzaamheden te worden vastgesteld dat geen bezette nesten aanwezig zijn. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Drenthe. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Met name de bosranden zijn geschikt als leefgebied voor de niet-vrijgestelde grote bosmuis. Een groot deel van deze bosrand blijft in stand, alleen een klein deel ter hoogte van de parkeerplaats zal verwijderd worden voor de inrit. Hier bevindt zich ook de voor grote bosmuis aantrekkelijke takhoop. Nader onderzoek is nodig om de aan of afwezigheid van verblijfplaatsen van grote bosmuis ter plekke van de geplande inrit aan te tonen.

Gebiedenbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Drenthe uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet binnen en grenst niet aan een door de Wnb beschermd Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 7 kilometer ten westen van het plangebied, namelijk het Drentsche Aa-gebied. Ten zuidwesten van het plangebied ligt een NNN-gebied op circa 650 meter afstand (figuur 3). Dit betreft een deel van het dal van de Hunze.

Figuur 3. Begrenzing NNN (groen). Bron kaartondergrond ruimtelijke plannen.

TOETSING

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan Natura 2000-gebied Drentsche Aa-gebied. Hierdoor zijn in potentie effecten alleen mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de grote afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

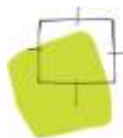
Door de grote afstand (circa 7 kilometer) en de beperkte plannen (bouw en gebruik van één school) zal er naar verwachting geen toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden plaatsvinden. Daarnaast is een eventuele toename van stikstofdepositie ten gevolge van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningplicht. Dat geldt niet voor eventuele toename in de gebruiksfase.

Het bevoegd gezag kan wel vragen om een onderbouwing dat dit plan niet leidt tot toename van stikstofdepositie. Daarom adviseren we om een AERIUS-berekening te maken waaruit blijkt of tijdens de gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de afstand tot NNN en de aard van het plan kunnen effecten op het NNN worden uitgesloten.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

Het plangebied ligt buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming houtopstanden' van de provincie Drenthe, waardoor de bomen onder de beschermde houtopstanden vallen. Er wordt echter minder dan 1.000 m² aan bomen gekapt. Hierdoor is het niet nodig om een kapmelding te doen bij de provincie Drenthe.

Conclusie

Voor dit plan is op 16 juni 2021 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Het veldbezoek en de verspreidingsgegevens geven nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied om de toetsing aan de Wnb op te baseren.

Uit de toetsing komt naar voren dat als gevolg van de plannen mogelijk verblijfplaatsen van grote bosmuis verloren gaan. Nader onderzoek is nodig om de aan- of afwezigheid grote bosmuis vast te stellen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is.

Uit de toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op overige beschermde soorten, mits rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels en verlichting van de bomen vermeden wordt.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen niet op voorhand uitgesloten worden. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of de stikstofdepositie in de gebruiksfase al dan niet boven de 0.00 mol N/ha/jaar uitkomt. Op basis hiervan kan bepaald worden of vervolgstappen nodig zijn. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.